

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. - Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garment) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Szwecya. — Rosya. — Turcya. — Azya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

Lwów, 4. grudnia. Dnia 9. grudnia 1854 o godzinie 10tej przed południem, odbędzie się 24te publiczne losowanie listów zastawnych w sali radnej Galic. Stanow. Towarzystwa kredytowego w Gmachu im. Ossolińskich. — Suma do losowania przeznaczona, wynosi 87,600 złr.

„Litografowana korespondencya austryacka“ z dnia 20. listopada zawiera następujący artykuł.

Gdyśmy po zamknięciu subskrypcyi na wielką pożyczkę państwa wyrzekli nadzieję, że się także przeprowadzenie tego wielkiego dzieła odbędzie z regularnością i za gorliwym przyczynieniem się wszystkich sił interesowanych, wtedy opieraliśmy nadzieję naszą na potężne patryotycznego ducha, który się objawił w subskrypcyi w sumie 510,818.397 złr. m. k. Tak wielki początek kazał się spodziewać z wszelkiem zaspokojeniem także stałego i nieprzerwanego przeprowadzenia przedsięwzięcia. W wypadkach gdzie idzie o sprawy pieniężne i gdzie każdy jasno pojmuje swój własny interes a przy tem powołany jest stwierdzić uczynkiem swe zdanie, można przypuścić z pewnością, że iluzya niemoże mieć miejsca, a jeżeli się przy wielkiej pożyczce państwa okazuje tak szczerą gotowość, tak powszechny udział wszystkich posiadających, tedy uznać trzeba, że źródłem tak znakomych rezultatów jest głębokie i niezmienne przekonanie o pożyteczności i korzyści całego przedsięwzięcia. Nasze wyżej wyrzeczone oczekiwanie nie tylko się spełniło ale zostało nawet przewyższone.

Z kwoty subskrypcyjnej przypadało na pierwszą ratę 12,520.450 złr. m. k. Ale na tę pierwszą ratę spłacono więcej niż 72 milionów t. j. w przecięciu 14 od sta czyli półszosta razy więcej aniżeli wynosić miała cała rata; w niektórych krajach koronnych wypłacono już 15 i więcej, nawet 25 od sta całej sumy. Taka gorliwość jest dowodem, że naród z równie wielkim upragnieniem jak silnym zaufaniem oczekuje rychłego urzeczywistnienia celów pożyczki.

Korzystamy ze sposobności by numerycznie udowodnić, że wszystkie warstwy ludności jasno pojęły ważne cele pożyczki. Albowiem z 1,796.364 subskrybentów przypadło na subskrypcyę po 20 złr. 689.661 a od 20 do 100 reńskich 656.090; nietyle więc wielkość subskrybowanej sumy, jak raczej ogromny udział nadaje nadzwyczajną moralną wagę temu pomyślnemu rezultatowi.

Ze względu na udział gmin, którego pożyteczność z wielorakich powodów tak powszechnie została uznana, z przyjemnością doniesić możemy, że subskrypcyę gmin samych wynoszą 31,318.974 złr. a z solidarnym zaręczeniem gmin za pojedynczych subskrybentów razem 141,580.036 złr. m. k. przeto 33¹/₁₀ od sta a z opuszczeniem znacznego ułamku, trzecią część całej subskrypcyi.

Zwracając uwagę na te świetne rezultaty przynoszące zaszczyt zarówno wyrozumiałości jak i patryotyzmowi ludów austryackich, niepoprzestaniemy jednak na tem, lecz zamierzamy w kilku następnych artykułach wyjaśnić niektóre punkta zasługujące pod względem zupełnego osiągnięcia wszystkich celów wielkiej pożyczki państwa, na powszechną uwagę.

(Taxe na depesze telegraficzne.)

Wiedeń, 27. listopada. Przepisane są nowe taxy na depesze telegraficzne; i tak wymierza się wprawdzie taxa austryacka związkowa na depesze telegraficzne, których miejsce pochodzenia i przeznaczenia leży w okręgu austr. Związku telegraficznego, a które jednak bądź na wyraźne żądanie posełającego, bądź podczas przerwy linii związkowych, muszą być przesłane na obcych liniach telegraficznych, nie należących do wymienionego Związku, ale dolicza się do niej należytość za obcą przestrzeń telegraficzną, jak się to już dzieje względem depeszy telegraficznych do Holandyi przy poselaniu na Belgię.

Według tego np. za depeszę z Medyolanu do Mnichowa, która idzie przez Szwajcaryę, należy zapłacić austryacką należytość związkową, jaka przypada według zaprowadzonej taryfy między Medyolanem i Mnichowem, tudzież taxę szwajcarską od granicznego punktu Szwajcaryi wstąpienia aż do wyjścia.

Następnie za depeszę do Baden, która ma iść na Frankfurt nad Menem, a przytem korzystać z telegraficznej linii Men-Nekarskiej między Frankfurtem i Manhajmem, należy zapłacić austryacką taxę związkową według zaprowadzonej taryfy między austryacką stacją oddania i badenską stacją adresu (ale nie według odległości od stacyi oddania aż do Frankfurtu, a potem znów od Manhajmu aż do stacyi adresu), i do należytości związkowej należy doliczyć taxę za telegraficzną licję Men-Nekarską.

Nakoniec jeżeliby depesza była przeznaczona do której z badenskich telegraficznych stacyi zarządu kolei żelaznej, należy dodać jeszcze także wyznaczoną w §. 58 regulaminu służby należytość w kwocie 1 złr. m. k.; przyczem się zresztą nadmienia, że się austryacka taxa związkowa wymierza za depesze od badenskich telegraficznych stacyi zarządu kolei żelaznej, a mianowicie do Hajdelbergu — aż po — Manhajm

do Rastadtu	} aż po Karlsruhe.
„ Oos	
„ Appenweier	
„ Offenburga	} aż po Kehl.
„ Dinglingen	
„ Fryburga	
„ Mühlheim	

Ameryka.

(Bliższe określenie wojskowej pomocy między cesarstwem Brezylją i republiką Uruguay.)

W dzienniku „Comercio de Plata“ z 22. września ogłoszono protokół, podpisany dnia 5. tego samego miesiąca w Rio Janeiro przez brezylijskiego ministra spraw zagranicznych, A. P. Limpo de Abreu, z jednej, a postem republiki orientalnej, Andres Tamas z drugiej strony, i w którym określono dokładniej warunki i trwałość wojskowej pomocy, jaką ma dawać Brezylja na mocy traktatu z dnia 12. października 1851 orientalnej republice Uruguay. Według tego pomoc ta ma ustać z końcem terminu, w którym występuje z urzędu terażniejszy prezydent republiki, jeżeli który z obu kontrahujących rządów nie zażąda już wcześniej oddalenia wojska. Rząd Brezylji będzie płacić liniowemu wojsku ten sam żołd tudzież inne indemnizacye, jakieby to wojsko pobierało w swym własnym kraju na stopie pokoju. Inne koszta, wywołane przez tę pomoc, również jak żołd i wszystkie wydatki dla połączonej z wojskiem liniowym gwardyi narodowej, będzie ponosić republika orientalna.

Hiszpania.

(Pokoje u Jej Mości królowej.)

„Ajenturze Havas“ donoszą z Madrytu pod dnem 20. listopada, że ceremonia ucałowania ręki królewskiej i bankiet z 19. b. m. były bardzo świetne. Na tę ceremonię przybyło między innymi przeszło 300 oficerów gwardyi narodowej. Trzej z pomiędzy nich ominęli króla przy pocałowaniu ręki, ale nikt więcej nieposzedł za ich przykładem. Przy bankiecie przeznaczyła królowa dla Espartera honorowe miejsce po prawej stronie obok siebie, ale gdy pan Pacheco zrobił uwagę, że miejsce to należy się podług dawnego zwyczaju ambasadorowi francuskiemu, odstąpił je marszałek natychmiast z największą grzecznością panu Turgot. Ojciec króla, Infant Don Francisco, nieznajdował się na żądanie ministrów ani przy ucałowaniu ręki ani na bankiecie. Po bankiecie udała się królowa jeszcze do teatru, gdzie ją publiczność przyjęła z okrzykami najżywszej radości. (Zeit.)

Anglia.

(Poczta londyńska. — Książę Leiningen z urlopem. — Kanada zapomaga fundusz dla wdów i sierót po poległych. — Milicya zastępuje służbę. — Jenerał Brown ma się lepiej. — Aparat telegraficzny do Krymu.)

Londyn, 24. listopada. Książę Ernest Leiningen, midshipman w służbie przy flocie czarnego morza przybył tu wczoraj za urlopem z Konstantynopola i udał się niezwłocznie do Windsoru.

Wczoraj wysłano ztąd osobnego kuryera z depeszami dla lorda Raglana do Krymu.

Na propozycję pana Francis Kinks uchwalił rząd Kanady posłać 20,000 funtów szterlingów na fundusz wdów i sierót po żołnierzach poległych nad Almą, a mianowicie 10,000 funt. szt. do francuskiej i 10,000 do angielskiej kasy.

Pułki milicyi hrabstw Dorset Lancaster, Nottingham, Shrop, Worcester i Chester wezwano, by objęły służbę garnizonową.

W miejsce poległego w bitwie pod Inkermanem generała brygady Strangways porucił lord Raglan naczelną komendę artylerji podpułkownikowi Ryszardowi J. Dacre.

Sir George Brown ma się lepiej według najnowszych doniesień. Kula karabinowa trafiła go w piersi, z kąd się ześliznęła i uszkodziła ramię. Ale szczęściem kość nienaruszona; o amputacji więc nie ma mowy, a rana tak jest nieznaczna, że waleczny generał spodziewa się objąć za dni czternaście znowu dowództwo swej dywizji. Tymczasem zastępuje go w komendzie generał-major Cordington.

Aparat telegrafu polowego z drótem na 24 mil długości przywieziono na okręcie „Prince“ do Bałakławy i ma wejść w użycie w obozie sprzymierzonych. (W. Z.)

(Pocztą londyńska. — Dochód z festynów na rzecz towarzystwa patriotycznego. — Targowica Smithfield zniesiona.)

Londyn, 21. listopada. Dwa festyny w pałacu krzyształowym w Sydenham na rzecz „Towarzystwa patriotycznego,“ w których mieli udział gwidowie Cesarza Francji, przyniosły po opędzeniu wszelkich kosztów 3597 funt. szt.

Ostawiona targowica na bydło w Smithfield wewnątrz miasta, zniesiona już wreszcie; a nowa na innem miejscu będzie zapewne pojutrze otworzoną.

(Wiadomość z teatru wojny w Kamezacie.)

Londyn, 22. listopada. Pocztą amerykańską, która okrętem „Pacifique“ przybyła dziś do Liwerpoła, przywiozła wiadomość z teatru wojny w Kamezacie:

„Flota francuska, złożona z trzech fregat i korwet wojennych, przybyła dnia 3. z. m. do San Francisco. Uderzyła razem z flotą angielską na rosyjskie miasto i fortecę Petropawłowsk w Kamezacie, ale sprzymierzone eskadry zostały odparte ze stratą stu do dwustu poległych i rannych. Angielski kontradmirał Price, który dowodził flotą sprzymierzoną, poległ w ciągu bitwy od wystrzału z pistoletu; domyślają się, że przypadkiem sam się zastrzelił. Sprzymierzeni zabrali dwa statki rosyjskie. Angielskie okręta popłynęły potem do Vanconvers w Islandyi.“ (W telegraficznej wersji dziennika „Chronicle“ okazuje się w pomyślniejszem świetle rezultat ataku, który nastąpił dnia 4. września. Wyrazono w nim, że Sprzymierzeni zniszczyli dwie baterie rosyjskie. Strata ich wynosiła 64 ludzi; strata Rosyan miała być bardzo wielką, ale nie wymieniono liczby. Sprzymierzeni cofnęli się zabrawszy dwa okręta rosyjskie, i t. d.)

Francya.

(Pocztą paryską. — Powozy transportowe dla rannych. — Rekruci. — Burze w Algeryi. — Cesarstwo odwiedzili Paryż. — Kara za rozszerzanie fałszywych wieści.)

Paryż, 22. listopada. Wczoraj wyprawiono do Krymu ztąd koleją żelazną 10 według nowego systemu urządzonych powozów transportowych dla raniionych w polu bitwy.

Rekruci mobilizowanej rezerwy z roku 1853 przybywają ciągle do obozów, gdzie gorliwie zajmują się ich mustrą, a wprawnych posyłają natychmiast do regimentów armii, dla utrzymania kompletnego stanu.

Dzienniki algierskie donoszą obszernie o gwałtownych burzach i oberwaniu się obłoków, które w niektórych częściach kolonii, mianowicie Constantinie, Philippeville i okolicach przyległych. Powodzie zerwały kilka mostów, piorun sprawił znaczny pożar, a jeden z strzelców afrykańskich utonął pełniąc służbę posłańca wraz swoim koniem.

Cesarz i Cesarzowa przybyli wczoraj popołudniu do Tuileryów, jednak w pół godziny później powrócili znowu do St. Cloud, z kąd przeniesienie do Paryża nastąpi zapewne w przyszłym tygodniu. — O Compiègne i Fontaineblau niema już mowy.

Stu gwardzistów sprowadza się teraz do urządzonej kasarni w dawnej oranżeryi galeryi Louwru.

Generał brygady de Lacher odjechał przedwczoraj na rozkaz ministra wojny do Konstantynopola, gdzie ma osobną misję wykonać.

Za rozszerzanie fałszywych wiadomości na giełdzie i za obelgi miotane na Cesarza, skazano wczoraj jednego z tutejszych bankierów na jednomiesięczne więzienie i zapłacenie 2000 fr. pieniężnej kary.

(Pocztą paryską. — Pełnomocnictwo dane komendantowi armii w Oryencie. — Doniesienia z Guyany. — Posylki do Krymu i nad Dunaj. — Lord Palmerston.)

Paryż, 23. listopada. Dekret cesarski nadaje naczelnemu komendantowi armii w Oryencie prowizoryczne pełnomocnictwo obsadzać opróżnione stopnie oficerów aż włącznie do rangi komendanta batalionu lub szwadronu. Te mianowania staną się rzeczywistymi dopiero po otrzymaniu sankcyi cesarskiej, ale stopień będzie się liczyć od dnia prowizorycznego mianowania.

Monitor ogłasza bardzo obszerny raport gubernatora francuskiej Guyany z 18go października o stanie i postępach tamtejszego zakładu karnego. Osobliwie stan zdrowia więźniów niepozostawia nic do życzenia.

Jak donosi „Galignanis Messenger“, miał rząd postanowić oprócz dwóch dywizji, odpływających obecnie z Toulou do Krymu, wysłać jeszcze dwie inne dywizye do Księstw Naddunajskich.

Także dziennikowi „Indep. belge“ donoszą z Paryża, że Cesarz rozkazał niezwłocznie wyprawić dwie dywizye do Księstw Naddunajskich dla wspierania działań Omera Baszy. Siła obudwu dywizji będzie wynosić do 22,000 ludzi, które mają być jak najspieszniej zabrane na francuskie i angielskie paropływy w Toulonie i w Marsylii.

Na cześć Lorda Palmerstona odbyła się wczoraj wielka uczta u pana Foulda. (A. B. W. Z.)

(Pocztą paryską. — Przesyłki do Krymu. — Flota transportowa. — Termin na przesylki do wystawy paryskiej.)

Paryż, 23. listopada. Do Krymu odchodzą ogromne przesyłki; wszystkie wagony na kolei żelaznej z Valence aż do Marsylii wzięto na czterodniową przystawę, a z samego tylko miasta Grenoble wysyłają 30,000 cetnarów materiału.

Komisya wystawy przemysłowej przedłużyła termin dla spisania listy tych obcych artystów, którzyby przesać chcieli prace swe na tę wystawę. Termin pomieniony przedłużono o dni 20, to jest aż do 20. grudnia.

Według szczegółowych podań „Moniteur de la Flotte“ wynosi marynarka francuska, przeznaczona do odstawy wojska i potrzeb wojennych do Krymu, 77 okrętów wojennych, a między temi znajduje się 15 okrętów liniowych, tudzież 62 fregat, korwet itd. A że każdy taki okręt przewozowy może zabrać 1800 do 2000 żołnierza, przeto można też z łatwością i w niedługim czasie odstawić do Krymu 30 do 40,000 żołnierza z całym przyborem wojennym, a to w przeciągu 10 do 15 dni. (Zeit.)

Belgia.

(Sprawy w izbach. — Adres do tronu uchwalono. — Ustawa względem żywności przyjęta.)

Bruxela, 25. listopada. Izba reprezentantów przyjęła dziś po kilkudniowej dyskusyi, projekt do adresu 80 głosami przeciw 11 i mianowała losem deputacyę, przeznaczoną dla doręczenia adresu. Głosowanie to odnosiło się także według uchwały izby do zawartej w ostatnim paragrafie kwestyi zaufania. Dziś ukończono także trwające od kilku dni obrady nad projektem do ustawy względem żywności i przyjęto, jednakże z kilkoma mniej znacznymi odmianami za pierwszym głosowaniem. Odmiany zależą w rozszerzeniu wolnego od opłaty cła przywozu na kartofle, ryż i wszelkiego rodzaju miewsiwa, w rozszerzeniu zakazu wywozu na pszenicę, mąkę pszenną i kartofle, i w przedłożeniu obowiązującej ustawy aż do 31. grudnia 1855, zamiast do 31. lipca, pierwsiastkowo przywołanego terminu.

Szwajcarya.

(Układy z Austryą i rozprawy w radzie zgromadzenia.)

Wielka rada Tessyńska zajmowała się w tych dniach nieporozumieniem z Austryą. Według przedłożonych zgromadzeniu dokumentów jest stan tej sprawy następujący: Notą z d. 23. czerwca zakomunikował szwajcarski sprawujący interesa w Wiedniu hrabi Buol życzenie rady federacyjnej: załatwić zachodzące jeszcze nieporozumienia w drodze układów za pośrednictwem obustronnych delegatów i rozstrzygnąć przy tej sposobności także pewne punkta sporne względem granic terytoryalnych między Tessynem i Lombardya. Hrabia Buol odpowiedział na to notą z d. 31. października: C. k. rząd jest gotów wejść na wspomnioną drogę w nowe układy względem kwestyi granicznej. „Jeżeli rada federacyjna — tak oświadczyła nota austriacka — w wystaniu jednego lub kilku komisarzy do Medyolanu upatruje stosowny środek załatwienia także innych między obydwojma państwami zachodzących nieporozumień, to delegaci federacyjni mogą być pewni uprzejmego przyjęcia. Mogą potem negocjować z władzą lombardzką o przyjęcie lub stosowne wynagrodzenie relegowanych z kantonu Tessyńskiego kapucynów, ku czemu gubernator Lombardyi otrzyma potrzebne pełnomocnictwo. Podpisaniem byłoby bardzo przyjemnie, gdyby przy tej sposobności rozpoczęto bezpośrednio układy z odnośnymi władzami duchownymi w sprawie sekularyzacyi ze strony rządu tessyńskiego kolegiów w Pollegio i Ascona, i by w ogóle uregulowano sprawy kościelne dla należytego uwzględnienia zażaleń Arcybiskupa z Medyolanu i Biskupa z Como.“ Z tego dokumentu, pisze Gazeta powszechna, można wnosić, że Austrya odstępuje od wymagania bezpośredniego nadzoru policyi wychodźców w Tessynie, obstając przy innych zadaniach. Co do komunikacyi między obydwojma państwami, nastąpiło to ułatwienie, że tessyńscy mieszkańcy pograniczni mogą za dnia bawić w Lombardyi dla załatwiania spraw swoich, wieczór zaś muszą powracać za granicę. Przedkładając odnośne dokumenta wzywa rada federacyjna rząd Tessyński, by podał do jej wiadomości projektu i warunków kantonu tamtejszego dla ostatecznego załatwienia nieporozumień. Rada państwa proponuje tedy wielkiej radzie: nie wnosić takich projektów ani warunków, lecz udzielić radzie federacyjnej nieograniczone pełnomocnictwo do takich układów. W gronie zgromadzenia przedłożyli potem niektórzy członkowie następujące warunki: Z jednej strony wezwać zgromadzenie federacyjne w obec ludu szwajcarskiego i jego dziejów do obrony Tessyńskiej samowładności kantonalnej i niepodległości federacyi; a z drugiej strony dekret, którym kapucynów wydalono, ogłosić za nieistniejący i dozwolnić tym księżom wolnego powrotu do Kantonu. Rada oświadczyła się jednak większością 72 głosów przeciw 29 za bezwarunkowym pełnomocnictwem dla rady federacyjnej z tym dodatkiem: że w razie gdyby go rada federacyjna przyjąć nie chciała, wielka rada zbierze się niezwłocznie i wyda dalszą uchwałę. (W. Z.)

Szwecya.

(Żydom dozwolono osiedlać się po miastach. — Komunikacje z Rosyą.)

Sztokholm, 20. listopada. Zgodnie z uchwałą sejmku wydał Król Jego Mość rozporządzenie, na mocy którego nadano Żydom prawo osiedlenia się we we wszystkich miastach państwa.

Dziś przybył do Szerów prosto z Petersburga okręt naładowany różnemi produktami rosyjskimi.

Rosya.

(Rozporządzenie względem opłaty drogowego.)

Rządowa komisya finansów Królestwa Polskiego wydała pod dniem 19go b. m. następujące obwieszczenie względem opłat drogowego:

„Na mocy decyzji administracyjnej rady Królestwa z 24. października b. r. podaje się do wiadomości publicznej, że na wątpliwość, zachodzącą na pogranicznych celnych urządach królestwa, jaka danina ma być pobierana od dróg i żeglugi w tym przypadku, jeżeli towar podlegający opłacie celnej wyższy niż jest deklarowany, rozporządził minister finansów zgodnie z protokołem rady państwa decyzją z 23. sierpnia b. r. pobierać w takim przypadku daninę od dróg według tego artykułu taryfy, do której towar należy.“

(Burze na Czarnem morzu. — Osten-Sacken ma zająć miejsce Dannenberga.)

Podług listów z *Odessy*, sięgających do 15. listopada, nastąpiły tam gwałtowne burze morskie, deszcze i zamiecie śnieżne; na morzu nie widać żadnego statku nieprzyjacielskiego. Rozchodzi się pogłoska, że generał Osten-Sacken obejmie komendę w miejsce Dannenberga w Krymie, jednak z obszerniejszym pełnomocnictwem. Powodem tego ma być bitwa z 5go listopada, w której Dannenberg nie dopełnił należycie udzielonych mu dyspozycji księcia Menzykowa.

(Abbl. W. Z.)

Turcya.

(Haracz egipski idzie na spłatę pożyczki. — Bankier Dzezaerli skazany na wygnanie.)

Wielka rada skazała bankiera Dzezaerli na wygnanie.

Według doniesienia dziennika „*Patrie*“ rozporządził Sułtan fermanem do Baszy Egiptu, ażeby roczny haracz tej prowincyi wypłacał co pół roku w połowie do banków Francyi i Anglii, a mianowicie dopóty, dopóki turecka pożyczka w prowizjach i kapitale nie będzie zwrócona.

(W. Z.)

(Rozboje w Tesalii ustają; zbójcy sami oddali się w ręce sprawiedliwości.)

Z *Volo* piszą do dziennika „*Moniteur*“ pod dniem 24. października: „Nareszcie Tesalia oswobodzona od zbójców, którzy jej okolicy plondrowali. Antonio, jeden z głównych hersztów, oddał się sam Kaimakamowi w *Volo* wraz z piętnastą swymi towarzyszami. Druga banda, licząca nie mniej jak 150 zbójców, oddała się niedawno naczelnikowi nieregularnego wojska w okolicy Larissy. Sułtan amnestyował ten orszak, a ludzie powrócili do swych włości, złożwszy rękojmię za przyszłe swe postępowanie. Znajdujących się między nimi poddanych greckich wydano publicznym władzom greckim.“

Azya.

(Poczta zamorska.)

Triest. *Ztg.* zawiera następujące doniesienia:

Do Rangun nadeszła wiadomość, że dawniejszego gubernatora z Rangun, równie jak osławionego naczelnika Miatun, który tyle raził Anglików, okuto w kajdany.

Korespondent dziennika *Delhi Gazette* pisze pod dniem 9go września z nad prawego brzegu rzeki Oxus, gdzie karawana czekała na przybycie eskorty z Bokhary, że do Chiwy przybyli angielscy oficerowie z Persyi; zresztą niewiadomo, jakie są ich zamiary w takim pobliżu rosyjskiego obozu. Obóz ten znajduje się 7—8 mil od Chiwy, a Rosyanie posuwają się ku Yarkundowi, pobili wojska Khokańskie liczące 50.000 pod wodzą Ismana Muszidy, po tem zwycięstwie rosyjski generał wydał listy do królów Bokhary i Chokanu, ubolewając nad tem, że zmuszony stanąć w obronie własnej przeciw napadom Khokanów, niemógł skutecznie przyjacielskich odwiedzin, które zamierzał. W doniesieniu tem jest wzmianka, że generał rosyjski oczekuje dziewięć pułków w posiłku.

Z teatru wojny.

(Omer Basza w pochodzie nad Prut.)

Wiedeń, 30. listopada. *Journ. de Const.* z dnia 19. b. m. donosi, że według wiadomości z Bukaresztu z dnia 11. b. m. armia turecka w pospiesznych marszach wkroczyć ma przez Prut do Besarabii i zaatakować Rosyan. 30.000 wojska pod rozkazami byłego komendanta Achmet Baszy udaje się do Babadaghu dla obserwacji Dunaju. Z tego korpusu posunie się Iskender-Bej w 4000 do 5000 żołnierza do Dobruczy i aż do Ismailowa, by zniszczyć fortyfikacje rosyjskie. Reszta armii stoi w okolicy Bukaresztu i Dzurdzewa. — Kawaleria wyruszyła już pod dowództwem Halim Baszy ku Fokszanom. — Główna siła tureckiej armii pod Omer Baszą licząca do 68.000 piechoty, czeka tylko pomyślniejszej pogody by wyruszyć nad Prut. Tossan Basza wyprawia do Bukaresztu wojska, które miał w Ruszczuku; z tych zostanie 8000 piechoty pod jego dowództwem w Bukareszcie. Główna kwatera przeniesiona będzie do stolicy Wołoszczyzny.

(Abbl. W. Z.)

(Raport kontreadmirała francuzkiej eskadry na brzegach Kamczatki.)

Francuzki minister marynarki otrzymał od kontradmirała Febvrier des Pointes następujące depesze z Kamczatki z 31. sierpnia i 4go września:

„Zostające pod komendą kontradmirałów Febvrier i Price zjednoczone eskadry Francyi i Anglii zaatakowały fort Szakkow, zastępując wniście do zatoki Petropawłowska i wzniezione dokola baterie rosyjskie.

Dywizya floty rosyjskiej pod dowództwem admirała Potiatyna, składająca się z kilku fregat i 9 korwet razem o 300 działach, schroniła się do tej zatoki, unikając bitwy na otwartym morzu.

W stoczony na dniu 31. sierpnia walce udało się sprzymierzonym eskadrom przytłumić trafniemi strzałami ogień fortu Szakkowa, zniszczyć otaczające go baterie i zagwoździć kilka dział z pomocą jydnej kompanii angielskich i francuzkich żołnierzy okrętowych, jakoteż jednej kompanii majtków francuzkich, które w tym zamiarze wysadzono na ląd.

Po odniesieniu takich korzyści zapragnęła większa część oficerów sprzymierzonej floty, uniesionych zapałem walki, wysiąść na ląd i uderzyć na samo miasto Petropawłosk, położone w głębi nad zatoką. 700 ludzi z obudwu eskader przedsięwzięło tę śmiałą wyprawę, pokonując niezmierne trudności terytorjalne, ale wkońcu zostali zmuszeni do odwrotu przeważną siłą nieprzyjaciela uzbrojonego w 80 dział ciężkiego kalibru, i wsiedli napowrót na okręta w zupełnym porządku.

Na dniu 6. września spostrzeżono ogień na otwartym morzu w kierunku zatoki Awacza; sprzymierzeni admirałowie w przekonaniu, że spotkają się wreszcie z dywizją rosyjską, kazali rozwinąć żagle i ruszyli naprzeciw. Dnia 7go o świcie spostrzegli jedną golette i jeden duży trzymasztowy okręt, które zaczęto ścigać natchmiast. W kilka godzin potem były już obadwa okręta w reku sprzymierzonych. Jeden z nich „*Anadir*“ naładowany żywnością i drzewem do Petropawłowska został spalony, drugi zaś „*Sitka*“, wojenny okręt transportowy o 800 beczkach i 12 działach z ładunkiem w wartości przeszło miliona franków w żywnościach i amunicyi wojennej, zabrano w zdobyczu. Na jego pokładzie znajdował się drugi gubernator Kamczatki, jadący do Petropawłowska, jeden pułkownik artylerji i personale całej administracji cywilnej, których zatrzymano jako jeńców.“

(Abbl. W. Z.)

Dziennik *Hamb. Coresp.* donosi z **Kielu** pod dniem 24. listopada: „Okręta liniowe „*Princess Royal*“ i „*St. Jean*“ otrzymały rozkaz powrócić do Anglii pod dowództwem admirała Seymour, i opuszczą jak słyhać jutro naszą zatokę. Reszta floty pozostanie tu jeszcze na czas nieoznaczony. Rząd angielski postanowił dla ochrony handlu angielskiego strzedz ściśle wybrzeża między Rygą i Memlem zapomocą okrętów krążących.“

Z *Kielu* donoszą o ciąglem dezertowaniu majtków angielskich. Dnia 22go przywieziono tam znowu kilku dezertorów.

(A. B. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Czerniowiec, 30. listopada. Według doniesień z *Odessy* z d. 25., a z *Sebastopola* z dnia 23. b. m. niezaszło pod Sebastopolem nic ważnego. Rosyjski celny urząd pograniczny w Nowosielicy przeniesiono dalej w głąb kraju. Na morzu czarnem panowało mgliste dżdżyste powietrze.

London, 30. listopada. *Morning Post* zawiera artykuł z uznaniem usiłowań Austrii, który pomyślnie wpłynął na giełdę.

Frankfurt, 30. listopada. Na dzisiejszem posiedzeniu zgromadzenia związkowego przedłożono artykuł dodatkowy do traktatu kwietniowego i odesłano go do wydziałów, które jak słyhać mają się pojutrze zebrać.

(L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Sanockim.)

Sanok, 25. listopada. Według doniesień handlowych podajemy ceny przeciętne cerealiów i innych artykułów, jakie były od 1. do 15. listopada na targach w Sanoku, Dobromilu, Lisku, Rymanowie i Dynowie: korzec pszenicy 14r.24k.—14r.24k.—13r.12k.—13r.24k.—13r.24k.; żyta 12r.57k.—12r.24k.—11r.12k.—11r.—12r.24k.; jęczmienia 0—8r.48k.—8r.37k.—8r.—9r.; kukurudzy w Lisku 8r.; hreczki w Dobromilu 12r.; owsa 6r.58k.—8r.—7r.—6r.24k.—8r.; ziemniaków 0—0—6r.—0—4r. Cetnar siana 0—1r.8k.—1r.50k.—0—1r.2k. Sąg drzewa twardego 4r.30k.—5r.—5r.30k.—6r.—5r., miękkiego 3r.24k.—4r.12k.—3r.30k.—4r.48k.—3r. Funt mięsa wołowego 6k.—4²/₃k.—5r.—4²/₃k.—5k. Garniec okowity 2r.27k.—2r.48k.—2r.20k.—2r.—2r.6k. mou. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 4. grudnia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	5	49	5	52
Dukat cesarski " "	5	54	5	57
Półimperyal zł. rosyjski " "	9	59	10	3
Rubel srebrny rosyjski " "	1	56	1	57
Talar pruski " "	1	51	1	53
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	25	1	26
Galicj. listy zastawne za 100 zr. bez kuponów	86	40	87	15
Galicyskie Obligacje indem. bez kuponów	74	15	74	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 4. grudnia 1854.		złr.	kr.
Kupiono przez kuponów 100 po	u. k.	86	24
Przedano " " 100 po	" "	86	43
Dawano " " za 100	" "	—	—
Zadano " " za 100	" "	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 30. listopada.		w przecięciu	
Obligacje długu państwa . . . 5 ⁰ / ₁₀₀	za sto 82 ¹ / ₂	82 ¹ / ₂	—
detto z r. 1851 serya B. . . 5 ⁰ / ₁₀₀	"	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą . . . 5 ⁰ / ₁₀₀	"	—	—
Obligacje długu państwa . . . 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	" 72 ¹ / ₂	72 ¹ / ₂	—
detto . . . 4 ⁰ / ₁₀₀	"	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą . . . 4 ⁰ / ₁₀₀	"	—	—
detto . . . 3 ⁰ / ₁₀₀	"	—	—
detto . . . 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	"	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834 . . .	230	230	—
detto . . .	129 ¹ / ₂ 129	129 ¹ / ₂	—
detto . . .	96 ³ / ₄ 7 ⁷ / ₈ 97	96 ⁷ / ₈	—
Obl. wiedz. miejskiego banku . . . 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . . . 5 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5 ⁰ / ₁₀₀	78	78	—
detto krajów koron. 5 ⁰ / ₁₀₀	74 ³ / ₄	74 ³ / ₄	—
Akcy bankowe	—	—	—
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	—	—
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 1790	—	1790	—
Akcy kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—	—
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—	—
Akcy kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr. —	—	—	—
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 532	—	532	—
Akcy austr. Lloyda w Tryescie na 500 złr.	—	—	—
Galicyjski listy zastawne po 4 ⁰ / ₁₀₀ na 100 złr.	—	—	—
Renty Como	—	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 30. listopada.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	128 ¹ / ₄ 1 ¹ / ₈	128 ³ / ₈	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl. 127 ¹ / ₄ 1 ¹ / ₂	—	127 ¹ / ₄ 3 m.	—
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	93 ¹ / ₂ 94 ¹ / ₂ 94 l.	94 ¹ / ₂ 2 m.	—
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	—	2 m.
London za 1 funt sztrl.	12.18 20 21	12-20	2 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	125 ¹ / ₂ l.	—	2 m.
Marsylia za 300 franków	148 ³ / ₈ 149 148 ⁵ / ₈ l.	148 ⁷ / ₈ 2 m.	—
Paryż za 300 franków	148 ⁷ / ₈ 149 149 ¹ / ₄	149	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	—	31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	31 T. S.
Cesarские dukaty	32 32 ¹ / ₄	32 ¹ / ₄	Agio.
Ducaten al marco	—	—	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 1. grudnia o pierwszej godzinie po południu.
 Amsterdam 105¹/₂. — Augsburg 127³/₄. — Frankfurt 126³/₄. — Hamburg 93¹/₂. — Liwurna —. — Londyn 12.17. — Medyolan 124³/₄. — Paryż 148¹/₄.
 Obligacje długu państwa 5⁰/₁₀₀ 82⁹/₁₆ — 82⁵/₈. Detto S. B. 5⁰/₁₀₀ 94 — 95.
 Detto 4¹/₂⁰/₁₀₀ 72¹/₂ — 72¹/₂. Detto 4⁰/₁₀₀ 64 — 64¹/₂. Detto z r. 1850 z wypłatą 4⁰/₁₀₀ 92 — 92¹/₂. Detto z r. 1852 4⁰/₁₀₀ 89 — 89¹/₂. Detto 3⁰/₁₀₀ 49 — 49¹/₂. Detto 2¹/₂⁰/₁₀₀ 40³/₄ — 41 Detto 1⁰/₁₀₀ 16¹/₂ — 16³/₄. Obl. indemn. Niż. Austr. 5⁰/₁₀₀ 73¹/₂ — 79. Detto krajów kor. 5⁰/₁₀₀ 74¹/₂ — 77. Pożyczka z r. 1834 230 — 230¹/₂. Detto z r. 1839 123 — 124¹/₂. Detto z 1854 97¹/₈ — 97¹/₈. Oblig. bank. 2¹/₂⁰/₁₀₀ 57¹/₂ — 58.
 Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5⁰/₁₀₀ 94 — 97. Akc. bank. z ujmą 1230 — 1234.
 Detto bez ujmę 1032 — 1035. Akcy bankowe now. wydania 997 — 999. Akcy banku eskomp. 96¹/₂ — 96³/₄. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 180³/₄ — 181.
 Wied.-Rabskie 95¹/₄ — 95¹/₄. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 253 — 255.
 Detto Tyrnawskiej 1. wydania 17 — 20. Detto 2. wydania 30 — 35. Detto Edynbursko - Neuszadzkiej 65 — 65¹/₂. Detto żeglugi parowej 535 — 537.
 Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 530 — 532 Detto Lloyda 545 — 547. Detto młyna parowego wiedeń. 129 — 130. Renty Como 14⁵/₈ — 14³/₈. Esterhazego losy na 40 złr. 87³/₈ — 87³/₈. Windischgrätz losy —. Waldsteina losy 30¹/₈ — 30³/₈. Keglevicha losy 11¹/₈ — 11³/₈. Cesarских ważnych dukatów Agio 31¹/₈ — 31¹/₈.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeńskiej d. 1. grudnia o pół do 2. popołudnia.
 Ces. dukatów stoplowanych agio 31¹/₈. Ces. dukatów obrączkowych agio 31⁵/₈. Ros. imperyały 10.10. Srebra agio 27¹/₄ gotówka.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 4. grudnia.
 Obligacje długu państwa 5⁰/₁₀₀ 82⁹/₁₆; 4¹/₂⁰/₁₀₀ 72; 4⁰/₁₀₀ 64; 4⁰/₁₀₀ z r. 1850 —; wylosowane 3⁰/₁₀₀ —; 2¹/₂⁰/₁₀₀ —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 121¹/₄. Wied. miejsko bank. —. Akcy bank. —. Akcy kolei półn. —. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej —. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akcy niższo-austr. Towarzystwa eskompowego a 500 złr. 481⁷/₈ złr.
 Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg 126³/₄ l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 126 l. 2. m. Hamburg 93¹/₂ l. 2. m. Liwurna — l. 2. m. Londyn 12.10 l. 3. l. m. Medyolan 133⁷/₈. Marsylia —. Paryż 146¹/₂. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 30³/₈. Pożyczka z roku 1851 5⁰/₁₀₀ lit. A. — lit. B. —. Lomb. —. Oblig. indemn. —. Pożyczka z roku 1854 97.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 4. grudnia.
 Br. Hagen August, z Żółkwi. — PP. Weiss, c. ros. radzca dworu, z Krakowa. — Turkul Tadeusz, z Bełzca. — Obertyński Henryk, z Żółkwi. — Majerski Stanisław, z Jordanowa. — Zarembo Bolesław, z Żurawnik. — Duniewicz Edward, z Nowoszyca.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 4. grudnia.
 Hr. Dzieduszycki Wacław, do Zborowa. — PP. Kilanowski Tytus, do Żelchowa. — Heudling Karol, c. k. kapitan, do Zaleszczyk.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. grudnia.		w przecięciu			
Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0 ^a Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 4 5	— 2 ^o	+ 1 ^o	połud.-zach.	pochmurno
2 god. pop.	27 3 6	+ 1 ^o	— 2 ^o	"	zawierzucha.
10 god. wie.	27 3 9	+ 1 ^o	"	"	"

Dnia 2. grudnia o szóstej godzinie wieczór uderzył piorun w mieście. Uderzeniu gromu towarzyszyła jedna głęboka detonacja. Temperatura była 0°, stan barometru 27" 7.2", kierunek wiatru zachodni.

T E A T R.

Dziś: Opera niem. „Martha“ czyli: „Der Markt zu Richmond.“
 We środę: dnia 6. grudnia 1854 (w Abonameacie).

„Ż Y D Z I.“

Oryginalna komedia Józefa Korzeniowskiego w 4 aktach.

O s o b y :		
Hrabia Ponicki	JP. Kaliciński.	
Jego żona	JPani Krzyżanowska.	
Pani Szenionowa	JPani Eker.	
Księżniczka Zofia	JPanna Chelchowska.	
Pazurkiewicz komisarz hrabiego	JP. Lauvernay.	
Komornik Staroświecki	JP. Smochowski.	
Jego żona	JPanna Rutkowska.	
Antoni ich syn	JP. Wilkoszewski.	
Zadzirnowski	JP. Urych.	
Rubelkowski jego kassier	JP. Baczyński.	
Baron Izajewicz	JP. Szturm.	
Bartoszewski	JP. Reymers.	
Brydkiewicz	JP. Hennig.	
Aron Lewe	JP. Linkowski.	
Goldberg księgarz	JP. Eker.	
Szumł	JP. Urbański.	
Lokaj Szenionowej	JP. Woźniakowski.	
Lokaj Zadzirowskiego	JP. Natorski.	

☞ Izraelitka Henryka Friedberg ostatni raz produkować się będzie na słomiano-drewnianym instrumencie w ustępie po akcie 3.

K R O N I K A.

Dwa tygodnie temu (18. listopada) smutny wydarzył się przypadek w Sołkowej Woli w Sanockim. Właściciel tej wioski W. Sefiryn Józef Popiel, gotując się na polowanie, nieszczęśliwym przypadkiem przy nabijaniu strzelby, położył z ręki szwagra swego W. Liskowackiego. Bolesnie dotknięty tą śmiercią p. Liskowacki odebrał sobie (26. listopada) sam życie.

— Wysokie c. k. ministerium handlu nadało panu Emanuelowi baronowi Teuffenbach w Tiefenbach i Massweg, c. k. porucznikowi w 27. pułku piechoty przywilej na wynalazek podróźnej maszyny do gotowania potraw i robienia kawy w polu z potrzebnem do tego naczyniem i półmiskiem do potraw, która w objętości ³/₄ stopy kubicznej jest stosownie urządzona do użytku dla trzech osób.

— Pera będzie w krótkim czasie francuskim miastem. Otrzyma mianowicie z załogą francuską także francuską komendę miasta i francuską policję. Straż będzie obsadzona wyłącznie Francuzami, a ce główna, municypalność obejmie komendę. Ulice mają być na nowo wybrukowane, rozszerzone, ponazywane i gazem oświetlone, jak się to już stało w mniejszym rozmiarze w Galipoli i w Warnie. Właściciele domów w Perze uwiadomiono już, że dla pokrycia kosztów wspomnianych reform będzie nałożony na nich nowy podatek.

— Z St. Thomas donoszą bliższe szczegóły o nowo odkrytym pokładzie guano na Ptasich wyspach, należących do rządu holenderskiego. Pokład ten odkryty przez jednego z żeglarzy amerykańskich ma obejmować najbogatsze zasoby, które co do składu i własności nie ustępują bynajmniej pokładom w Chincha. Słychać, że dwa amerykańskie okręta „Kentucky“ i „Comery“ wysadziły tam na ład 50 ludzi i zatoczyły działą, ażeby każdemu innemu statkowi zabronić wylądowania. Wyspą na której się znajduje główna masa guano, jest oznaczona na mapach angielskich nazwiskiem Avea Island, leży między 15° i 16° północnej szerokości, a 63° i 64° zachodniej długości.

— Przyjaciela pokoju pana Bright spalono w Manszestrze in effigie. Władze czuwające nad spokojnością publiczną ocaliły wprawdzie na chwilę jego na pół spalony wizerunek, ale niebawem wydarło pospólstwo odmalowanego kwakra i spaliło zupełnie.

— „Monitore Toscano“ donosi, że florentyński rzeźbiarz, Pietro Tokardi wynalazł po wielu próbach metodę obrabiania porfyru; używane do tego dółta kują się z kompozycji jego wynalazku. Wynalazek ten, pisze wspomniany dziennik, ma nie tylko artystyczne, lecz także techniczne znaczenie, a mianowicie dla wielkich zakładów, w których twarde ciała obrabiają się ostrymi narzędziami.